NacióMuntanya
Nació*digital*

General | | Actualitzat el 09/08/2021 a les 09:09

La història de superació del Marc Sellarès: «Em donaven per mort, tenia el cos a 16 graus»

L'alpinista va patir, el dia 4 de gener de 2020, un greu accident al Pas dels Gosolans que el va deixar en coma i es va trobar de ple amb els inicis de la pandèmia

L'alpinista Marc Sellarès, a l'esquerra, i el bomber Ricard Balaguer, a la dreta | Roger Simon

L'alpinista navarclí Marc Sellarès va patir, el dia 4 de gener de 2020, un greu accident que el va deixar en coma durant deu dies a l'UCI de l'Hospital Mútua de Terrassa. Un accident que va patir al Pas dels Gosolans (Gósol), acompanyat de dos amics (el Carles i l'Aitor). Eren les sis de la tarda, i volien acabar l'excursió, però sabent l'hora que era, van decidir tornar cap al cotxe. **El primer tros del descens és l'últim record que té el Marc aquell dia**. Segons diu ell, els seus companys li van explicar que tot estava gelat i en un moment donat, en Carles va sentir un crit, i immediatament van veure'm patinant muntanya avall, i sense parar de cridar. Va arribar l'instant que van perdre la meva pista i els crits. Instantàniament, en Carles va començar a córrer avall darrere meu, mentre l'Aitor es va afanyar a trucar els Bombers. **El pronòstic era molt pessimista. Tenia el cos a 16 graus. No sabien si sobreviuria**. Per contra, la pandèmia de la Covid-19 començava a sacsejar la societat i els hospitals registraven els primers casos.

NacióBerguedà ha volgut entrevistar el **Marc Sellarès** (MS) per conèixer de primera mà **què va passar perquè aquell dia perfecte acabés en un accident**; i també sobre la seva recuperació amb l'arribada de la pandèmia. A més, l'entrevista ha anat acompanyada del **Ricard Balaguer**

(RB), **un dels bombers i professionals que van realitzar el rescat**. Balaguer ha donat **més detalls sobre què va passar durant aquelles hores**, des que els hi comuniquen la caiguda, fins que el Marc és enviat en helicòpter en direcció a l'Hospital Mútua de Terrassa.

- Què va fallar que acabés en accident, des de les dues perspectives?

- **MS**: L'escalada sobre gel, una hora i mitja d'aproximació fins a la via el Canal de l'Àliga, per nosaltres era complicada, però la vam superar sense cap problema. Però quan vam ser a dalt, i tenint en compte que es feia fosc, vam decidir no fer el cim i tornar cap al cotxe. La nostra idea era baixar per la Canal del Cristall, però com que s'estava fent fosc vam baixar pel Pas de Gosolans, que era el camí el més còmode. Aquí sí que ja era fosc, i de nit, però per nosaltres la cosa estava controlada, perquè teníem el cotxe allà sota i havíem de baixar caminant, i aquí considero que arriba el problema, que és quan ens vam relaxar.

I me'n recordo de cinc minuts abans de la caiguda, i llavors ja vaig patinar, vaig caure conscientment, perquè vaig baixar cridant i a mitja baixada vaig deixar de fer-ho. Suposo que em devia quedar inconscient. El meu record és d'uns cinc minuts abans de caure. No ens vam inventar cap camí, teníem clar cap on anàvem.

- **RB**: Era el que explica ell. És una activitat que ells sabien on anaven, una via d'escalada coneguda, i quan fas això estàs per la feina. I com diu ell, ja desconnectant, pensant més amb el sopar que amb la baixada, i realment les condicions d'aquell dia eren molt bones per escalar perquè la neu estava molt endurida. Però quan ets en baixada has d'estar molt concentrat. I aquí és on ell es devia entrebancar amb els grampons, inclús fa un pas més en fals, i només que el cos es recolzi a la neu, aquesta és tan dura que llisques cap avall. Llavors, d'aquí ve la caiguda. En aquestes condicions és molt difícil aturar una caiguda.

"El que sí que tenim clar és que el Marc està greu i hem d'actuar de pressa, però no ho podem fer sense que tinguem la llitera per transportar-lo, per tant, això ha d'arribar".

- Quin és el temps que necessiteu per arribar fins al lloc de l'accident, després de la trucada?

- **RB**: L'accident es produeix cap a les vuit i quart. Jo estava a la Seu d'Urgell amb el grup de rescat de muntanya dels Bombers i rebem una trucada des del nostre control, que prèviament l'havia rebut el 112, els quals van ser avisats per en Carles i l'Aitor, els companys del Marc. El control informa que s'ha produït un accident d'alpinista al Pas dels Gosolans. En aquesta presa de dades de comunicació, control de bombers, i dos GRAE (Grup de Recolzament d'Actuacions Especials) de guàrdia, automàticament demanem les dades de localització de l'accident i quants són al grup, però a més demanem el telèfon dels alarmants per comunicar-nos amb ells. Llavors, la primera trucada que fem amb ells és donar-los-hi consignes de seguretat, és a dir, el vostre company ha caigut, però ara aneu alerta que no hi hagi un sobre accident, i els informem sobre què poden fer i què no. Però és important que prenguin mesures de seguretat, i si ho veuen clar que comencin a buscar i ens intentin passar la ubicació del lloc on s'ha produït la caiguda.

- La zona de l'accident la coneixieu prèviament per saber com actuar?

- **RB**: La meva experiència en la zona em va servir per suposar que en qualsevol lloc del pas dels Gosolans, la caiguda havia de seguir una trajectòria molt vertical. Per tant, era molt important aquesta ubicació per determinar la zona d'accés i l'estratègia de recerca en cas que arribéssim allà i els companys encara no l'haguessin trobat. Aleshores, valorem la situació i amb el vehicle ens dirigim fins a Prat d'Aguiló fins on pogués sim, perquè la carretera també teníem dubtes que hi hagués neu i gel, però vam poder arribar fins al pàrquing del refugi, i un cop allà, amb el meu company, un s'encarregava més de la part sanitària, ell és infermer i es va encarregar més de fer una motxilla sanitària per poder fer un abordatge de primera actuació, i jo una part de motxilla tècnica, que els dos vam progressar cap a la zona de localització que ens semblava que hi podia estar el Marc.

- **Un cop sou a Prat d'Aguiló, quina estratègia seguiu i quin dispositiu activeu?**

- **RB**: Prèviament ja havíem activat els recursos. Aquests són el SEM (Sistema d'Emergències Mèdiques) amb el seu personal sanitari, tres companys del GRAE que vénen de Cerdanyola, més la unitat d'intervenció dels Mossos de Muntanya (UIMM), que també tenen dos efectius que venen cap allà. També els Bombers de Bellver de Cerdanya. En total, allà ens reunim una vintena de persones. Cadascú amb les seves tasques. Primer arribem amb el meu company i ens dirigim cap al lloc de l'accident i ens retrobem amb els companys del Marc, que encara no havien localitzat en Marc, i a partir d'aquí vam fer dos equips de treball, i dos busquem canal avall i dos amunt, i llavors és quan el meu company i en Carles comencen a trobar primer el frontal, després el piolet i al cap de poc tros més, ja van trobar al Marc allà ?abraçat? en un arbre. I tot això ens estem comunicant amb els efectius de treball que encara no han arribat a la zona, i els hi estem dient les necessitats que tenim.

"El que sí que tenim clar és que el Marc està greu i hem d'actuar de pressa, però no ho podem fer sense que tinguem la llitera"

- Localitzeu el Marc. Què penses en aquell moment i com actueu?

- **RB**: Un cop el localitzem, i en vida, allà sí que fem una estratègia de valoració a nivell sanitari i de plantejar el rescat. I és quan passem tota la informació del material que ens farà falta i de quants efectius caldrà que vinguin cap a la zona de l'accident. Mentre no arriben els altres, el meu company li fa tota l'atenció sanitària i control. El que sí que tenim clar és que el Marc està greu i hem d'actuar de pressa, però no ho podem fer sense que tinguem la llitera per transportar-lo, per tant, això ha d'arribar.

- **Mentre no arriba la llitera per transportar el Marc, quina és la vostra tasca?**

- **RB**: Mentrestant, em dedico a fer una plataforma a la neu, excavar perquè el terreny és totalment pendent i glaçat i allà hem de fer una bona feina per poder-lo transportar allà d'una manera còmoda, i quan ens arriba la llitera ho aïllem tot i el traspassem cap allà i se li fa tota l'atenció sanitària que li pertoca. I amb tots els efectius que han anat arribant progressivament el desplacem cap als vehicles de Bombers que els tenim al pàrquing del refugi. El metge per això va dir que era perillós transportar un ferit amb aquelles condicions amb l'ambulància i ens van anar a esperar a Montellà, i el trasllat es va fer des d'una furgoneta del GRAE, la vam condicionar amb un parell d'infermers de la zona. A Montellà el traspassem al metge i d'allà ja el porten a l'Hospital de Puigcerdà. I d'allà de matinada cap a l'Hospital Universitari de Terrassa.

NacióMuntanya
Nació*digital*

"Va ser vital que automàticament pateixo la caiguda, els meus companys truquen al 112"

- **Què us va explicar la família quan va arribar a Puigcerdà?**

- MS: El que m'han explicat és que primer em donaven per mort, tenia el cos a 16 graus, i també que em portaven a l'Hospital de la Seu, i a mig camí, a dins de l'ambulància, deien que el que se m'havia de fer no ho podien fer, i van girar cap a Puigcerdà. Allà és on arriba la meva família. És un moment molt difícil per la meva família quan van arribar i es van trobar els meus companys, en Carles i l'Aitor. A part d'això, a l'accident va ser vital que automàticament pateixo la caiguda, els meus companys truquen al 112, que és un error veure una caiguda i començar a buscar i al cap de mitja hora fer la trucada. És a dir, has de trucar al moment perquè s'activin i es dirigeixin com més abans millor.

"El fet d'haver tingut l'accident potser farà que algun dia compleixi el meu somni que, a dia d'avui, és ser bomber".

- Com us ha canviat la vida d'ara fa a 1 any i mig? Us heu plantejat nous objectius?

- **MS**: Completament, per una banda ja hi ha el que em diuen la meva família i els meus coneguts que he canviat molt. També ho veig, suposo. Em plantejo una mica la vida diferent. Una cosa que intento cada dia és no marxar mai enfadat amb ningú, perquè ningú t'assegura que aquella serà l'última vegada que el veuràs. Intento sempre marxar amb tot solucionat perquè potser demà no ens veiem. Això és potser el més important que he canviat. I a part, abans la muntanya ja m'agradava molt, i ara potser encara m'agrada més.

Pel que fa als objectius, els de la muntanya no m'han canviat. Uns mesos abans de l'accident havíem preparat una mena d'expedició al Pic Lenin, de 7.100 metres, ho teníem mig muntat, però al final no hi vam anar, però ara potser ens ho tornem a repensar. Això, per exemple, encara tenim ganes de fer-ho. També em moro de ganes d'anar a escalar. Els objectius de muntanya són els mateixos que els d'abans. El que sí que la vida et sorprèn, i el fet d'haver tingut l'accident potser farà que algun dia compleixi el meu somni que, a dia d'avui, és ser bomber. Si mai ho arribo a ser, possiblement sense haver tingut l'accident, no ho aconseguiria. Per mi, ara mateix, poder salvar la vida d'una persona, no té preu.

-**RB**: La idea o desig que ell portava a dins, que potser no era prioritària, ara arran de l'accident li surt reforçat, i a partir d'aquí crec que ell canalitza molta energia cap aquí, que és la clau de l'èxit. La vida des de l'accident no és que m'hagi canviat molt, però sí que és un reforç més que et dona totes aquelles mostres que la feina que fem els Bombers doncs és molt gratificant, i de tant en tant, tenir una alegria ens dona molta força. Són feines que són molt estressants i vas acumulant tensió, que a vegades, tenir aquests reforçaments tan positius i te n'adones compte que estàs allà, que tot el que lluites val la pena, penso que de tant en tant va bé.

"tinc records durs, que són d'alguna manera els que m'han format com a bomber, accidents de trànsit amb famílies senceres implicades, amb nens petits. Aquest son els que d'alguna manera et van forjant".

- És l'accident que us ha marcat més com a bomber?

- **RB**: No. En tinc algun altre que m'ha marcat més, sobretot als meus inicis com a rescatador. Com a bomber, als anys que vaig estar aquí a Berga. Vaig entrar-hi l'any 1999 i com a bomber tinc records durs, que són d'alguna manera els que m'han format com a bomber, accidents de trànsit amb famílies senceres implicades, amb nens petits. Aquest son els que d'alguna manera et van forjant. Quant a rescat de muntanya, des del 2008 que estic a la Seu d'Urgell, recordo el primer servei que vaig fer a la muntanya molt especial, va ser un accident mortal i aquest sí que em va marcar un abans i un després.

- Quina és la diferencia entre un bomber i un bomber de muntanya?

- **RB**: Primer de tot, un bomber, en certa manera ho som la majoria, és aquella persona que ajuda a les altres persones. Què és fer de bomber? Treballar per una empresa pública o privada, que disposes d'una sèrie de recursos, i amb una formació i organització d'aquesta mateixa empresa, doncs, es desenvolupen unes taques per poder ajudar a la gent. Aquesta és la primera diferència. Què és formar part del grup de rescat de muntanya? La base és la mateixa, només que els coneixements ja són encarats a un entorn més específic. Fer de bomber de muntanya, primer vol dir sentir-te muntanyenc, escalador, alpinista, multidisciplinari en entorn de muntanya, formar en els coneixements de totes aquestes disciplines i en el rescat d'aquestes tècniques tan concretes. I un cop tot això ho tens adquirit i endreçat, llavors ets ser bomber de muntanya.

"tinc molt clar, que si no hagués pogut venir la família a veure'm a l'hospital, jo ara mateix, segurament estaria bé, però psicològicament segur que no hauria quedat com he quedat".

- Com ha estat la recuperació arran de l'accident en l'inici de la pandèmia?

- **MS**: Quan estava a l'UCI, la pandèmia encara no estava controlada. Vaig estar deu dies a l'UCI, i un d'aquests dies em van agafar (pel que m'han explicat) i em van canviar d'habitació, i allà ho van netejar tot, i els professionals sanitaris entraven vestits de dalt a baix, tapats, i la meva família van pensar què estava passant. La resposta va ser que hi havia alguna persona que té algun virus i no sabem ben bé el que és. I era el coronavirus. És quan hi havia els primers casos. Llavors va ser la clau, que jo tinc molt clar, que si no hagués pogut venir la família a veure'm a l'hospital, jo ara mateix, segurament estaria bé, però psicològicament segur que no hauria quedat com he quedat. Va ser el límit que la gent encara podia entrar a l'hospital, i vaig estar tot un mes i mig

acompanyat per la meva família. Aquest mes i mig sense família, pel coronavirus, que hagués estat sol, doncs no m'ho arribo ni imaginar.

Sortint de l'hospital cap a casa, al cap d'una setmana hi va haver el confinament domiciliari a causa del coronavirus. Vaig estar dues setmanes sense poder-me aixecar del sofà, però tampoc podia sortir de casa. La part de la pandèmia la vaig passar a casa, però no estava ni al 80%. A partir d'aquí, el que m'ha quedat tocat és de la mà esquerra, no acabo d'estirar el dit gros. I el colze dret ja me l'han operat quatre vegades, i potser farà falta una cinquena, per acabar d'arrodonir i estirar. Estic fent recuperació i estic guanyant-hi molt, però no el puc estirar tot. Per la resta, tot bé.

- Si no hagués estat per l'accident? Us hauríem conegut mai?

- **MS**: L'única manera que té més números d'haver-nos conegut seria escalant o bé a la muntanya. O fins i tot a la Patum.

- **RB**: Crec que no ho podem saber, el que està clar és que l'accident ens porta a l'escenari que estem ara. Amb el Marc estem forjant una amistat de dues persones que es van trobar en aquesta situació d'accident. Ell com a accidentat i jo com a rescatador. És possible que sí que ens haguéssim conegut, però no ho sabem.

"m'agradaria dir que a la muntanya no podem abaixar la guàrdia. Hem d'estar molt atents. Fins que no hem arribat a casa no hem acabat l'activitat".

- Quin missatge donaríeu als aficionats a la muntanya perquè no passin aquests accidents?

- **RB**: Com a bomber m'agradaria dir que la gent es formi, sobretot que adquireixi coneixements per poder anar a realitzar les seves activitats de muntanya, i un cop se senti preparat, que les faci amb coneixement i sobretot planificant-les, anant ben equipat, i planificar en el sentit ampli: saber les condicions meteorològiques, les condicions del lloc on es va a fer l'excursió, les capacitats físiques que tenim per fer aquella activitat, si és adequada, etc. En un sentit molt ampli, tot plegat. Això és el que recomanaria. També m'agradaria dir que a la muntanya no podem abaixar la guàrdia. Hem d'estar molt atents. Fins que no hem arribat a casa no hem acabat l'activitat.

- **MS**: Molt relacionat amb el que diu el Ricard, la família li feia molta por que anés a escalar a la muntanya, i per una banda, abans de l'accident les sortides ja les planejàvem, ara potser encara més, com tornar, el recorregut, la meteorologia, etc. Per l'altra, la gran majoria que anem a la muntanya som conscients que allà ens hi podem morir. Quan surto de casa sé que és possible que m'hi mori. Hi ha perill i intentem controlar-lo al màxim, però sempre hi ha una part que no podem controlar. Però per mi és pitjor quedar-me a casa, perquè no m'hi deixin anar, que no pas anar-hi i corre aquest petit perill.